

September 2021 – februar 2022

Ny forskning i musikterapi

Hanne Mette Ochsner Ridder

professor ved Musikterapiuddannelsen og
Forskerprogrammet i Musikterapi, Aalborg
Universitet. Kontakt: hmr@ikp.aau.dk

Specialeafhandlinger i musikterapi

Som nævnt i sidste nummer af Tidsskriftet Dansk Musikterapi bestod otte kandidater den afsluttende specialeeksamen i musikterapi i juni 2021. Siden har endnu tre indleveret og forsvaret deres kandidatspeciale om musikterapi, hvor de har haft fokus på enten selvbestemmelse, udbrændthed eller smerte.

Anne Dueholm Jessen

Selvbestemmelse i musikterapi gennem empatisk improvisation med pårørende på Hospice

Aumira Aviaya Meier-Nielsen

Den forsvundne lyd – et fænomenologisk studie om forståelsen af to danske musikterapeuters udbrændthed, baseret på to semistrukturerede interviews

Caroline Camilla Zalcmán

Kortlægning af smerte i palliativ musikterapi – en undersøgelse af den udvidede total smertemodel som assessmentredskab til at beskrive smerteområder hos kræftramte kvinder i musikterapi

Nyt om forskning i musikterapi fra AAU

Den 3 årige ph.d.-uddannelse i musikterapi er organiseret som en specialisering under et samlet ph.d.-program på Institut for Kommunikation og Psykologi på AAU. Instituttet hører til under Det Humanistiske Fakultet som fra 1. januar 2022 er slået sammen med det Samfundsvidenskabelige Fakultet under betegnelsen SSH (Social Sciences and Humanities). Så der er fusioner på alle planer og arbejdes med at finde løsninger for hvordan de forskellige forskningstraditioner kobles sammen.

Forskerprogrammet har i en længere periode samarbejdet med **Sheila Pereiro Martinez** som underviser på musikterapiuddannelsen i Vitoria-Gasteiz i Spanien. Hun er fra 1.

februar 2022 indskrevet som ph.d.-studerende på forskerprogrammet i Aalborg i et forskningsprojekt om effekten af musikterapi til patienter på intensivafdelinger i den kritiske overgang fra respirator til selv at kunne trække vejret som hun undersøger i et kontrolleret studie.

Musikterapeut **Dana Yacobson** fra Israel har været indskrevet som ph.d.-studerende på deltid fra 2015-2021, og forsvarede sin afhandling i november 2021. Hun har forsket i musikterapi på en neonatal intensivafdeling med tidligt fødte spædbørn i Tel-Aviv. Forskningsdesignet var en kontrolleret undersøgelse hvor 68 spædbørn og deres forældre deltog i to musikterapi sessioner i indlæggelsesperioden og i en opfølgende session i hjemmet efter tre måneder. Der blev tilbudt hud-mod-hud-kontakt som standardbehandling for alle på afdelingen. Dette fik kontrolgruppen hvilket blev sammenlignet med eksperimentgruppen som fik tilbudt musikterapi. Det overordnede mål med begge behandlingsstilbud var at stabilisere spædbørnenes autonome nervesystem. Resultaterne peger på at musikterapi skaber en særlig forbindelse mellem forældre og barn i indlæggelsesperioden. Musikterapi fremmer afslapning hos både forældre og spædbørn og skaber intime mødeøjeblikke. Det hjalp forældrene til at etablere en dybere kontakt med deres barn. Endvidere sås en signifikant effekt af musikterapien på spædbørnenes hjerterytmevariation. Formand for bedømmelseskomiteen var lektor ved AAU, **Stine Lindahl Jacobsen**, og de to eksterne komiteemedlemmer var postdoc, Dr.rer.Medic **Friederike Barbara Haslbeck** fra Zurich universitetshospital

og professor **Gorm Greisen** fra Rigshospitalet i København.

Yacobson, D. (2021). A Family Tune: Music Therapy with Preterm Infants and their Parents. Ph.d.-afhandling, Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet. Aalborg Universitetsforlag. Tilgængelig online på mt-phd.aau.dk

Helle Nystrup Lund er ansat på Musikterapiklinikken på Aalborg Universitetshospital og har været indskrevet som ph.d.-studerende på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på AAU hvorfra hun forsvarede sin ph.d.-afhandling i september 2021. Hun undersøgte effekten af musik til forbedring af søvnkvalitet for voksne psykiatripatienter med depressionsrelaterede søvnproblemer. Ud af 112 patienter, som var inkluderet i det kontrollerede studie, gennemførte 102, og herfra viste det sig at musiklytning i fire uger forbedrer søvnkvalitet og livskvalitet, dog uden at ændre depressionssymptomer. Deltagernes nattesøvn blev forlænget med i gennemsnit 18 minutter, og da kun få deltagere droppede ud af undersøgelsen og var tilfredse med at deltage, tyder det på at musikintervention er et godt supplement til anden behandling for voksne med depressionsrelaterede søvnproblemer.

Lund, H. N. (2021). Music to improve sleep in adults with depression related insomnia. A randomized controlled trial using mixed methods design. Det Sundhedsvidenskabelige, Aalborg Universitet. Aalborg Universitetsforlag.

I et andet kontrolleret studie fra Musikterapiklinikken undersøgte **Inge Nygaard Pedersen** og kolleger effekten af 25 sessioner med musik på negative symptomer hos patienter med skizofreni. Ud af 57 patienter gennemførte 30 – trods en tidsperiode med omfattende Corona-restriktioner. Patienterne deltog

i enten musikterapi udført af en uddannet musikterapeut eller lyttede til musik sammen med en omsorgsperson som var instrueret af en musikterapeut. Ved begge metoder sås et signifikant fald i negative symptomer.

Pedersen, I. N., Bonde, L. O., Hannibal, N. J., Nielsen, J., Aagaard, J., Gold, C., ... & Nielsen, R. E. (2021). Music therapy versus music listening for negative symptoms in schizophrenia: randomized, controlled, assessor-and patient-blinded trial. *Frontiers in Psychiatry*, 2, 738810.

Effekt-undersøgelser

I skrivende stund kan vi igen handle ind, køre i bus og have musikterapi sessioner uden mundbind og visir. Covid har (måske kun for en stund) sluppet sit tag, men har ikke desto mindre sat sit præg på musikterapiforskningen. På Bari hospital i Italien indgår musikterapi som en del af proceduren for børn med kræft der skal opereres. Det foregår ved at musikterapeuten møder barnet ved sengekanten og i 15-20 minutter interagerer med barnet med musik – enten med fri improvisation, sang, sangskrivning eller ved at lytte til musik sammen. Musikterapeuten tilpasser terapien til barnet og dets behov. Som afslutning på sessionen følger musikterapeuten barnet og forældrene til operationsrummet og fortsætter musikterapien indtil barnet er blevet bedøvet. Da Covid-19 brød ud i Italien blev der gennemført strenge restriktioner på hospitalerne, og musikterapeuter blev sendt hjem for at minimere smitterisiko. I de tre måneder musikterapeuterne ikke var til stedet på børnekræft- og hæmatologisk afdeling i Bari, afspillede personale i stedet tegnefilm eller musik på YouTube indtil bedøvelsen virkede. Efterfølgende sammenlignede forskere tre må-

neder med musikterapi (T1), de tre måneder uden (T2) og 3 måneder efter hvor musikterapeuterne var tilbage igen (T3). I alt 20 børn på 2-15 år (gennemsnitligt 6,7 år) som havde fået en invasiv procedure mindst to gange i T1, T2 og T3 deltog i undersøgelsen. Der blev indsamlet data ved at barnets mor på en mobiltelefon skulle vurdere barnets angst i operationsrummet på baggrund af en valideret skala. Herudover skulle hun vurdere sin egen angst, ligesom medicinforbrug blev registreret. Resultaterne viste et signifikant højere angstniveau hos både børn og mødre før operationen i perioden uden musikterapi (T2) og ligeledes et øget brug af det bedøvende medikament midazolam.

Giordano, F., Rutigliano, C., De Leonardi, F., Rana, R., Neri, D., Brienza, N., & Santoro, N. (2021). Covid-19 and absence of music therapy: Impact on mother-child dyad during invasive procedures in pediatric oncology. *The Arts in Psychotherapy*, 75, 101839.

Fagfællebedømte tidsskrifter

De fleste af os er rykket mere online, og ikke nok med at flere møder afholdes over skærmen, er det nu også den kanal, vi i stigende grad må indhente fagligt nyt på. Tidligere modtog alle medlemmer af Dansk Musikterapeutforening tidsskriftet *Nordic Journal of Music Therapy*, NJMT, i deres fysiske postkasse. Viden herfra må medlemmerne nu hente via deres adgang over f.eks. bibliotek.

dk. Flere artikler er dog lagt ud på tidsskriftets hjemmeside i fuldtekstversion, ligesom abstracts er tilgængelige. Så det er egentlig ret nemt fortsat at holde sig opdateret med fagnyt fra NJMT, ligesom der ikke skal meget til for at få et overordnet indtryk af hvad der rører sig inden for faget ved at besøge de forskellige fagfællebedømte musikterapi- og fagtidsskrifters hjemmesider. Nedenfor er en liste over tidsskrifterne som du kan tilgå over nettet med et par klik på følgende måde: 1) Gå ind på danskmusikterapi.dk, 2) Klik på Tidsskrifter og herefter på Internationale tidsskrifter. Herfra bliver du linket direkte til følgende hjemmesider:

- Approaches. An interdisciplinary journal of music therapy
- <https://approaches.gr/bonshor-br20220131>
- Australian Journal of Music Therapy
- www.austmta.org.au/ajmt
- British Journal of Music Therapy
- www.bamt.org/resources/bamt-publications/journal
- Journal of Music Therapy
- academic.oup.com/jmt
- Journal of the Association for Music and Imagery
- ami-bonnymethod.org/resources/journals
- Music and Medicine. An interdisciplinary journal
- mmd.iammonline.com/index.php/musmed/index
- Music Therapy Perspectives
- academic.oup.com/mtp

- Musikterapi
- www.musikterapi.no/tidsskriftet
- Musiktherapeutische Umschau. Forschung und Praxis der Musiktherapie.
- www.musiktherapie.de/publikationen/musiktherapeutische-umschau/
- Nordic Journal of Music Therapy
- www.tandfonline.com/journals/rnjm20
- Voices: a world forum for music therapy
- www.voices.no

Udover ovenstående tidsskrifter som direkte handler om musikterapiforskning og klinisk praksis, findes en række relaterede fagtidsskrifter som ligeledes er vigtige for musikterapifaget. Dukker der forskning op i disse tidsskrifter som har relevans for musikterapi, er det målet at det får omtale her.